

ΕΚΠΟΜΠΗ Η'

19 Ιαν. 67

Μετά τό σημε ατής έκπομπής καί τήν έκφώνησι, άρχίζει ό διάλογος.

- ΓΙΑΝΝΙΔΗΣ Δημήτρη, νομίζω πώς κάνομε μιá έλαφρά παρατυπία στην έκπομπή μας.
- ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Νά τήν άκούσω Γιάννη κι' έν διορθώνεται, νά τήν διορθώσωμε.
- ΓΙΑΝΝΙΔΗΣ Νομίζω πώς δέν πρατουμε πολύ σωστή χρονολογική άκρίβεια στα τραγούδια.
- ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Αυτό είναι ; Νέ τρόμαξες παημένε... "Έλεγα πώς κάναμε κανένα έγκλημα. Νά δέν είναι δυνατόν νά πρατήσωμε χρονολογική άκρίβεια, ποιό παλαιό τραγούδι γεννήθηκε πρώτα καί ποιό βγήκε ύστερα από τό αύγό του. Ούτε καί σύ, ούτε κι' έγώ άλλως τε τά ζήσαμε αυτά τά τραγούδια στην έποχή τους, στα 1870, στα 1880 έστω καί στα 1890...
- ΓΙΑΝΝΙΔΗΣ Έβδομηντα κι' όγδόντα κι' ένατό χρόνια πριν. "Όχι βέβαια. Τ' άκούσαμε από τους μεγαλυτέρους μας, από γονείς, από συγγενείς, τά μάθαμε καί τ' αναπολούμε χωρίς νά τους ζητήσωμε πιστοποιητικά ήλικίας. Γι' αυτό, για νά 'μαστε συνεπέστεροι προς τους ήρωές μας θά 'λεγα νά μοιράσωμε τά τραγούδια της παλαιής έποχής σε τρεις κύκλους, έν συμφωνής.
- ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Συμφωνή καί χωρίς ν' άκούσω.
- ΓΙΑΝΝΙΔΗΣ "Όχι καί χωρίς ν' άκούσης.
- ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Χωρίς ν' άκούσω. Σύστημα πόνηρ. Τσίπ σαν βουέρ. Κι' έγώ λοιπόν ντ' άκούρ σαν-ζ-επουτέ.
- ΓΙΑΝΝΙΔΗΣ "Άκουσε λοιπόν. Σε τρεις κύκλους προτείνω. Πρώτος κύκλος : Τά τραγούδια πρό του 1900, δηλαδή αυτά πού μας άπασχολούν σε τόσες έκπομπές... Συμφωνείς ;
- ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Δεύτερος κύκλος : Τά τραγούδια από τό 1900 έως τους Βαλκανικούς πολέμους του δάδεκα. Τραγούδια μιας δωδεκαετίας.
- ΓΙΑΝΝΙΔΗΣ Περίφημα • Καί τρίτος κύκλος, τά τραγούδια από τό δάδεκα ως

τό σαράντα. Συμφωνεῖς μέ τούς τρεῖς κύκλους τοῦ ἀθηναίου τραγουδοῦ ;

ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Συμφωνῶ ἀπόλυτα, φτάνει νά μὴν τούς μερδέσωμε. Ἡ μού τούς κύκλους τάραιτε... Καί τώρα ποῦ βρισπόμαστε ;

ΓΙΑΝΝΙΔΗΣ Ἀκόμη στόν πρῶτο κύκλο, πρίν ἀπό τό 1900 ἔφοῦ μόλις τήν περασμένη ἑβδομάδα ἀναφέραμε τό τραγοῦδι τοῦ Νιμήμου καί τῆς Χαίρης...

ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Τέ μου τό θύμισες Γιάννο μου ; Ξέρεις ὅμως μιά λεπτομέρεια ; Ἡ διπλή ἀδοκτονία τῆς Χαίρης Βέρπερ καί τοῦ Νιχαήλ Νιμήμου, ἔγινε στίς 23 καί 24 Φεβρουαρίου 1893. Μετά πέντε μέρες ἀκριβῶς, ἕνας δημοσιογράφος ὁ Ἐπαρεινόνδης Κυριακίδης ἔρχισε νά γράφῃ καί νά ἐκδίδῃ σέ φυλλάδια, τό μυθιστόρημα τῆς τραγικῆς αὐτῆς ἱστορίας μέ τίτλο : Δέ δύο καρδίαι καί πουλήθηκε, τότε παρακαλῶ σέ πέντε χιλιάδες ἀντίτυπα αὐτό τό ρομάντζο. Ὅριστε τό βιβλίο. Πλέπεις ὅτι τό ἔχω. Καί ἐν θέλῃς διάβασε τί σημειώνει ὁ συγγραφέας στήν τελευταία σελίδα ὑπ' ἑριθμόν 525.

ΓΙΑΝΝΙΔΗΣ Σημείωσις : Ἐπειδή δέν ἠδύναντο νά δημοσιευθοῦσιν ἐν μυθιστορήματι αἱ πραγματικαί εἰκόνας πῶν ὀπνοουμένων ἀρδούρασθ δύο κυρίων προσώπων τῶν δύο Καρδιῶν, οὐδέ ὕπηρχεν ὁ χρόνος νά ζωγραφηθοῦσι πρωτότυποι, ἐδημοσιεύθησαν ἐν τῇ ἐκδόσει ταύτη χάριν τοῦ λαοῦ, εἰκόνας ἐξ ἑλλων ἔργων, συνδυασθεῖσαι πρός τό κείμενον ὡς τοῦτο γίνεται καί ἐν Εὐρώπῃ...

ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Ὅμως ἔς ἀνοίξωμε στήν τύχη τό μυθιστόρημα... ὀρίστε, σελίς 208. Διερῶζω Γιάννο : Τόν ἀγαπᾷ... Ἴδού ὁ τι διαλογίζεται ἡ Χαίρη. Πῶς ἠδυνήθη ν' ἀγαπήσῃ τόσον πολύ, τόσον ἀπείρως πολύ τόν νέον ἐκεῖνον ; Καί νῦν τόν ἀγαπᾷ, τόν λατρεύει αὐτόν διανοεῖται...

ΓΙΑΝΝΙΔΗΣ Ἔζη... Ἦτο δυνατόν νά τῇ ἔνευ ἔρωτος ; ἔζη καρδίαν ;

Ἡ καρδία αὐτὴ ἐπαλλεν ὁμοίως ὡς νῦν ἰ πάλιν αὐτὴ νῦν μόνον αἰσθάνεται ὅτι ὑπάρχει...

ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Νέα ζωὴ, νέα ἐπιόδες, νέοι πόθοι. Ὁ ἔρωσ εἶναι ἀναγέννησις.

Ἡ ὄλη ὑπαρξίς μεταβάλλεται. Ἀγαπᾶν σημαίνει ὑπάρχειν...

Καὶ τὰ λοιπὰ καὶ τὰ λοιπὰ καὶ τὰ λοιπὰ... Π' αὐτὸ τὸ πνεῦμα καὶ μὲ αὐτὴ τὴν γλῶσσα συνεχίζεται τὸ μυθιστόρημα ΔΙ ΔΥΟ ΚΑΡΔΙΑΙ. Καὶ μ' αὐτὸ ἐγαλουχεῖτο ἡ αἰσθηματικὴ νέα γεννεὰ τοῦ 1890.

ΓΙΑΝΝΙΔΗΣ εἶναι ἀλήθεια Δημήτρη ὅτι τοὺς θάψανε μαζύ, στὸν ἴδιον τάφο τὸν Πιρῆμο καὶ τὴν Μαίρη ἰ Ἔτσι ἔχω ἀκούσει νὰ λένε.

ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Ἡ λαϊκὴ φαντασία ἔχει ὀργιάσει γύρω ἀπ' αὐτὸ τὸ θέμα. Τοὺς ἐθάψανε χωριστά, αὐτὸ εἶναι ἀναμφισβήτητο. Ὅμως εἶναι γεγονός καὶ ὅποιος πάει καὶ σήμερα στὸ πρῶτο νεκροταφεῖο μπορεῖ νὰ τὸ διαπιστώσῃ, ὁ τάφος τῆς Μαίρης βέβαιον καὶ ὁ τάφος αὐτῆς τῆς οἰκογενείας Πιρῆμου εἶναι παραπλεύρως. Πάλιστα στὸν τάφο τῆς Μαίρης εἶναι σκαλισμένο μι' ἕνα δίστιχο ἰ Δύο καρδιές ἔν σμίξουνε στὸν κόσμῳ αὐτὸν καὶ πάλι - νὰ μὴν χωρίσουνε ποτέ ἢ μίαν ἀπὸ τὴν ἕλλη.

ΓΙΑΝΝΙΔΗΣ θαντάζομαι ὅτι αὐτὸ τὸ δίστιχο θὰ εἶναι πολὺ μεταγενέστερο. Ἄλλως τε φαίνεται μι' ἀπὸ τὴν διαφορά τῆς γλώσσας τοῦ μὲ τὴν γλῶσσα τοῦ μυθιστορήματος... Πά νομίζω εἰς ἀριετέ εἴπαμε γιὰ θανάτους καὶ νεκροταφεῖα. Μποροῦμε νὰ θυμηθοῦμε καὶ κἄτι πιὸ εἶθουμο.

ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Δέν ἔχω ἀντίρρηση. Πῆρε σέ κανένα καφεὲ σαντάν ἰ

ΓΙΑΝΝΙΔΗΣ Σέ καφεὲ σαντάν ἰ Τί νὰ κάνουμε ἰ Ὑπάρχουν τώρα καφεὲ σαντάν

ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Καλέ ὄχι τώρα, σέ τωρινὸ καφεὲ σαντάν, σέ κανένα καφεὲ σαντάν τῆς ἐποχῆς. Ὅταν αὐτὸ τὸ εὐρωπαϊκὸ φροῦτο ἤρθε στὴν Ἀθήνα οἱ Ἀθηναῖοι τὰ βαφτίσανε ἐπὶ τὸ ἑλληνικώτερον ἰ Καφεδετον.

ΓΙΑΝΝΙΔΗΣ Καφεδετον... Πολὺ κωμικὸ. Ὁδετον μὲ καφέ. Καὶ φαντάζομαι ὅτι

τό μόνο ποτό που δέν θά βρισκότανε έκει μέσα θά ήτανε ο καφές.

ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Καφές ; θεός φυλάξει. Ύπηρχαν όλα τά χρωματιστά δηλητήρια του κόσμου και από μία διαφήμησι που δημοσιεύεται σ' ένα φυλλάδιο του περιοδικού " Έστία " του 1882, μαθαίνομε ότι στά καφέ σαντέν έπιναν ; Κρασιό του Ρήνου, Πύρα βιεννέζικη θερνέτ σουηδέζικη, πέπερμιντ άγγλικό, πάντα μέ πιπέρι και σί δ ε ρ ο Ευρίως σίδερο.

ΓΙΑΝΝΙΑΝΗΣ Σίδερο ; τί ήτανε τό σίδερο Δημήτηρ ;

ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Δέν τό βάζει ο νοθς σου Γιάνκο. Τό γαλλικό κρασί από μηλα, ο μπλίτης οίνος,

ΓΙΑΝΝΙΑΝΗΣ Σίντρ ;

ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Σίντρ, ύπριβός. Πά οι σερβιτόροι πώς νά τό ποθνε σίντρ ; Είχανε παραφθείρει τήν όνομασία του σέ σίδερο και οι πελάτες τό είχανε μάθει ; σίδερο. Τρία μπουκάλια σίδερο... και οι καφεσαντενίστρες και οι σαντέζες και οι άρμεντζουδες, ύπηρχαν και τά τρία αυτά είδη του τραγουδιού, σίδερο παρεγγέλλανε και μέ σίδερο κόβανε τους πελάτες

ΓΙΑΝΝΙΑΝΗΣ Κι' αυτές οι διάφορες τραγουδίστρες, τί μέρος λόγου ήτανε ;

ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Άρκετές άπ' αυτές ήτανε Ίταλίδες που είχαν όργώσει όλη τήν Ίταλία, είχαν γυρίσει τήν Άνατολή, Πόλι, Σμύρνη, Δαμασό, Άλεξάνδρεια και στό τέλος ξεπέφτανε στην Άθήνα.

ΓΙΑΝΝΙΑΝΗΣ Τώρα που μου τό λές κατι ξέρω κι' εγώ. Τραγουδούσανε άρχικώς Ιταλικά, μέ μέ τόση μετεκπαίδευσι σέ Σμύρνη, Πόλι και λοιπές πιότσες, θά φάνανε ξεσηκωτισμένες κι' έλληνομαθημένες στην Άθήνα και θά λέγανε μεταξύ άλλων και τόν Γιερούμη.

ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Τόν Γιερούμη ; τό μεγαλύτερο σουξέ της έποχής. Τό λανσάρισε στην Άθήνα ή Άντέλα Στέφανι μέ παραβοτσασισμένη Ιταλίδα σαντάζομαι ότι θά τόν ξέρη τόν Γιερούμη ο Βουρφεζιάδης.

ΗΤΟΥΦΕΣΙΛΔΗΣ Τόν Γιαρούμνη νά μὴν ξέρω ; 'Απ' ἔξω κι' ἀνεκατωτά...
(Τραγουδοῦ με πιόνο μόνο)

Γιαρούμνη, πάρε με - Γιαρούμνη, πεθαίνω (δίς)

Πῶ πῶ γάμπα - τὰ ποτήρια σπᾶς'τα... (δίς)

Πῶ πω γάμπαρος...

Γιαρούμνη, μέδουσα - Γιαρούμνη, θά σβύσω (δίς)

Τί θά γίνω - ἔν δέν σ' ἀγκαλιάσω

Τὰ φιλιὰ σου - ἔν δέν δοκιμάσω...

Τὰ χειλάκια σου....

Γιαρούμνη χάνομαι - Γιαρούμνη γιὰ σένα (δίς)

Δέν μέ νοιάζει ὅτι καί νά λένε (δίς)

Θά ναι ἐσύ νά μ' ἀγαπᾷς.

ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ "Αν δέν ἔχῃς ἐντίρησι Γιάννη μου, θά δώσωρε τόν λόγο στόν
Γιᾶργο τόν Κατσαρό, τόν ἀγαπητό καί γνωστό συνθέτη νά μᾶς
πῆ τί σιέπτεται γιὰ τήν μελωδία τοῦ Γιαρούμνη.

ΚΑΤΣΑΡΟΣ Τί νά σκεφτῶ ; Νομίζω πῶς δέν ἐντέχει σέ κριτική ὁ Γιαρούμ-
νης. Τήν ἐποχή ἐπέλην τοῦ σεξουαλικοῦ ὑποκειμένου, ὅταν
ἔβγαίνε στό πάλιο τοῦ καφέ σαντάν ἡ 'Αντέλα Στέφανι μέ τήν
γύμνια της, τήν προκλητικότητά της καί τὰ κουνήματα μέ τὰ
ὅποια θά συνόδευε ἐξαιρετικῶς τήν βραχνή της φωνή, εἶτε τόν
Γιαρούμνη τραγουδοῦσε, εἶτε τὰ κόκκινα μῆλα, τὰ πράσινα φύλλα,
τήν ἔδρα ἔκρηξι ἐνθουσιασμοῦ θά προκαλοῦσε.

ΓΙΑΝΝΙΔΗΣ Δέν βρίσκεις τίποτε σ' αὐτό τό μοτίβο Γιᾶργο ;

ΚΑΤΣΑΡΟΣ Ἐάν μοτίβο δείχνει πῶς ἔχει ἐνατολίτικη προέλευσι καί δέν φαί-
νεται νόθο, δέν εἶναι ἐπηρεασμένο μέ ἕλλα λόγια, μὰ ἔχει ἐπ'
ἐναντίας καίποια πρωτότυπη φερερρή μελωδική γραμμή. 'Εκεῖνο
πού μέ ξενίζει εἶναι ὁ ρυθμός του πού δέν φαίνεται γνήσιος
ἐνατολίτικος, ἀλλά κλίνει μᾶλλον στά ἐπτὰ ὄγδοα τοῦ παλαματια-
νοῦ ρυθμοῦ. "Ομως τό μοτίβο αὐτό τραγουδήθηκε στήν ἐποχή του

καί επέζησε ἄφοῦ μᾶς κάνει νά σησητοῦμε ἀκόμη καί σήμερα γι' αὐτό. Στήν ἐνορχήστρασί του, νομίζω πῶς μοῦ ἔδωσε ἐφορμή νά τοῦ ἀνακαλύψω πᾶποιον κρυμένο του θησαυρό...

ΕΚΤΕΒΑΒΙΤΑΙ Ο ΓΙΑΡΟΥΜΠΗΣ ΜΕ ΟΡΧΗΣΤΡΑ.

ΓΙΑΝΝΙΑΝΗΣ Ὅριστε καί ὁ Γιαρούμπης μέ ὀρχήστρα. θαντέζομαι ὅτι στά παλαιά ἐθηναϊκά χρόνια θά παιζότανε μέ σαντοῦρι καί κανονάκι. Τί θά 'λεγε ἡ Ἀντέλα Στέφανι ἐν ἐκείνῃ σήμερα τό τραγοῦδι της μέ τέτοια ἐνορχήστρασι :

ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Πόνο ἡ Ἀντέλα Στέφανι ; Καί ἡ Ζάν Πιτ' Ἀρράς ; Καί τόσες ἄλλες ξένες μαραμένες κυρίες τοῦ ἐλαφροτάτου κόσμου ποῦ ἔπαυαν νά 'χουν πέρασι στόν τόπο τους - λόγῳ ἡλικίας - ἐρχόντουσαν στήν Ἀθήνα νά βροῦνε θέαμα καὶνούργιο κύκλο θαυμασῶν.

ΓΙΑΝΝΙΑΝΗΣ Καί εἶμαι βέβαιος ὅτι θά βρῖσκανε. οἱ ἄθηναῖοι διακρινόντουσαν πάντα γιά τήν ξενομανία τους.

ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Ξενομανία ἀπλῆς ; Ξενολατρεία... Στά χίλια ὀκταπόσια ἐνενηντα ἐνῶ μαράζωνε τό ἐλληνικό θέατρο, μόλις ἐρχότανε κανένας γαλλικός θίασος τῆς καινῆς ἕρας, τό θέατρο ἐγέμιζε ἀσφυκτικά. Καί μήπως ἦτανε ὅλοι οἱ θεαταί γαλλομαθεῖς ; Ἐθεε ἔλλο...

ΓΙΑΝΝΙΑΝΗΣ Τό ξέρω δυστυχῶς. θ' ἀνατρέξωμε στόν Γεώργιο Σουρῆ, πάλι στόν Σουρῆ, τόν χαριτολόγο ποιητή ποῦ καίτι ἀναφέρει σχετικῶς :

Γελοῦν καμπόσοι ἔξαφνα ποῦ γαλλικά γνωρίζουν
 κα' ἀμέσως γέλια δυνατά καί οἱ λοιποὶ ἐρχίζουν,
 χωρίς κανένας ἀπ' αὐτούς νά νοιώθῃ τί συμβαίνει...

Ἐν τούτοις φεύγουν ὅλοι των κατευχαριστημένοι.

ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Τότε περίπου, ἐπέβη τήν ἐποχή, όταν ἐρχόντουσαν στήν Ἀθήνα διάφορες ὀμορφές ἡλικιωμένες ἰταλίδες ἀρτίστες γιά τὰ καφέ σαντάν, λανσαρίστημε μιᾶ ὀβριστινὴ λέξις γιά τήν γυναῖκα, ἡ ὀβριστινὴ ἦταν ἕνας χαρακτηρισμός ποῦ ἐνῶ φαίνεται ὀβριστινὸς καί πατηντήσε νά εἶναι, ἔχει βέσι... ποιητικῆ. Ἡ λέξις : Σακαφιόρα

Σήμερα ή λέξις σακχαρόρα έχει ύβριστική σημασία. Όμως τότε τήν έδημιούργησε θελά του Έως ένας δημοσιογράφος από ποιητική διάθεση, γράφοντας ότι ή 'Ιταλία μας στέλνει έδω διάφορα μαραμένα λουλούδια = σέκκα - φιόρα. Ο πόσμος τό έρπαξε καί ή χλευαστική σημασία τής λέξεως καθιερώθηκε.

ΓΙΑΝΝΙΔΗΣ Κι' αὐτά τά καφέ σαντάν, τά παλιά καφέ σαντάν τής 'Αθήνας ποῦ βρισκόντουσαν Δημήτρη :

ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Όλα σχεδόν ήτανε ύπόγεια. Γι' αὐτό μάλιστα είχαν έπουληθεῖ, πάλι από δημοσιογράφους, ύπόγειοι Παραδείσοι. Τό περιφημότερο έπ'όλα ήτανε ή Παριζιάνα, κοντά στην πλατεία Όμονοίας, κάτω από τό σημερινό ζαχαροπλαστείο 'Αστύρια. Δίγα χρόνια πριν ήτανε σιοπευτήριο. Σήμερα είναι έμπορικό κατάστημα. Τότε έθεωρεῖτο ὡς καφέ σαντάν πολυτελείας κι' έκει συχνάζανε οἱ παλαιοί γλεντζέδες τής 'Αθήνας. Έκει πήγαινε καί ὁ περίφημος Γεώργιος Κουρούζης, ὁ πρίγκηψ Κουρούζης ὅπως έμεινε γνωστός, πού όταν δέν είχε νά πληρώσει τίς σαμπάνιες πού είχε ρουφήξει, τραβούσε τό σπαθί του κι' έλεγε στό γυαρόνι : Γράφ'τα...

ΓΙΑΝΝΙΔΗΣ Καί τό κινόμοιρο τό γυαρόνι, τί νά 'κανε ; Τά γραφε καί είχε νά λαβαίνη... Παναρία έποχή... Κι' ένῶ αὐτά γινόντουσαν στούς ύπογείους Παραδείσους, οἱ πανταδῶροι στά πλαμιώτικα στενά έξαπολουθοῦσαν τήν πανταδοῦλα τους, πρίμο σεγκόντο καί σόττο μέσο βότσε. Νομίζω ότι μιá από τίς πιό δραματικές παντάδες πού λεγόντουσαν τότε, ήτανε ταυτόχρονα καί ή πιό κωμική. Παντεύεις ποιόν έννοῦ :

ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Πισομαντεύω : θά μέ ζητήσης μά δέν θά μ'εῦρης... θά μέ ποθήσης μά θά 'ναι έργά...

ΓΙΑΝΝΙΔΗΣ θά εῦρης κόπιαλα σκελετωμένα - κι' αὐτά θαμένα στή γή βαθειά

ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ γά έπρεπε λοιπόν νά γίνη παλαιοντολόγος ή άρραία τοῦ πανταδῶρου, νά κάνη ένασπαφές για νά βρῆ τά σκελετωμένα του ὅστω.

ΓΙΑΝΝΙΑΝΗΣ 'Ο Ντουφεξιάδης θά μ'ε θυμίση εσθήν τήν κωμικοτραγική κων-
τάδα τῆς παιδείας 'Αθήνας.

ΝΤΟΥΦΕΞΙΑΔΗΣ (Μέ πλένο μόνο) Πῆνε δυό ἔτη πού μέ παιδεύεις
Πῆνε δυό ἔτη πού μέ γελᾷς
καί ἡ καρδιά σου, ἕλλον γυρεύει
καί σ' ἕλλον λέει, λόγια γλυκά.

Πόει ὁ χρόνος ὁ περασμένος
χρόνος ἐρώτων, χρόνος γλυκός
καί περιπέσον εὐτυχισμένος
τῆς παιδείης μου τῆς ἐποχῆς.

Θά μέ ζητήσης καί δέν θά μ' εὐρης
Θά μέ ποθήσης μὰ θά 'ναι ἄργά,
θα εὐρης πό-πολα σκελετωμένα
κι' αὐτά θαμένα στή γῆ βαθείά.

ΓΙΑΝΝΙΑΝΗΣ 'Ο Γιῦργος ὁ Κατσαρός τί ἔχει νά μ'ε πῆ γι' αὐτό τό τό
τραγουδί :

ΚΑΤΣΑΡΟΣ Τί νά πῶ ; Εἶναι πρῶτα πρῶτα ἑλληνικό ; 'Αμφιβάλλω. "Ἡ μᾶλλον
δέν ἀμφιβάλλω καθόλου. Εἶναι ξένο, ἐπηρασμένο ἀπόλυτα ἀπό
ξενική μελωδία καί ξενικό ρυθμό. ~~Μάλιστα~~

ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Ποῦ ἀμφιβᾷς τό τοποθετεῖς Γιῦργο ;

ΚΑΤΣΑΡΟΣ Στόν ἀπέραντο κόμλο τῆς σπανιόλινης χαμπανέρας, ἡ ὁποία ἔ-
χει τροφοδοτήσει ὄλους τοὺς συνθέτες τοῦ κόσμου. Δέν ἀποκλεί-
εται λοιπόν νά εἶναι ναπολιτάνικο μέ προγόνους ἰσπανούς

ΓΙΑΝΝΙΑΝΗΣ Νομίζω ὅτι μερδεύεται ἡ διεθνῆς μουσική κατάστασις.

ΚΑΤΣΑΡΟΣ 'Αμφιβᾷς. 'Ο κόσμος εἰσθάνεται τήν ἀνάγκη νά τραγουδήσῃ ἀδια-
φορῶντας ἀπό πού θά τοῦ 'ρθῇ ἡ μελωδία. 'Αρκετ' νά τήν ἀρκέξῃ
τό αὐτί του εὐπολα καί νά τήν πάνη κτήμα του. 'Εγώ δέν δυσκο-
λεύτημα στήν ἐνορχήστρσί σου τῆς. Τέτοιοι ρυθμοί εὐπολα
προσφέρονται σέ κἄθε εἶδους μετελλογή καί διαφοροποίησι.
"Άλλως τε θ' ἀκούσατε καί θά κρίνετε.

- ΓΙΑΝΝΙΑΝΗΣ** Πά λοιπόν πού καί τά κόνιαλα τά σκελετωμένα μπορούν νά πάρουν ἐπένδυσι σύγχρονη. Κι' εὐτό τό κατάρχε ο Καταρδός.
* Ασφαλῶς ὁ παλιός ὁ πανταδός δέν θ' ἀναγνώριζε τό ἐγαπημένο του τραγουδί.
- ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ** Βγάζανε ὁμοίως τότε λεφτά οἱ πανταδός.
- ΓΙΑΝΝΙΑΝΗΣ** Βγάζανε λεφτά ; Πῆς ;
- ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ** Τραγουδοῦντας. Εἰ νομίζεις ; Πῶς τραγουδοῦσανε μονάχα γιά τόν ἑαυτό τους καί τήν ἐπιλειτή τους ; Πολύ συχνά νοικιάζανε τίς πανταδορίστικες ὑπηρεσίες τους σέ ἀθηναίους ἐρωτευμένους πού δέν εἶχανε τό κουράγιο νά πῆνε νά τραγουδήσουνε ἢ πού ἤκουε ἐπελκιστικά φάλτσοι.
- ΓΙΑΝΝΙΑΝΗΣ** Αὐτό λοιπόν δέν τό ἤξερα.
- ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ** Βέβαια. Τύχαινε νά εἶναι κανένας παραῆς ἀθηναῖος ἐρωτευμένος μέ μιᾶ ρομαντική κοπελίτσα. Φρόντιζε νά βρῆ δύο τρεῖς πανταδούς καί τοὺς νοίκιαζε μέ τήν ἰντολή νά πῆνε νά τραγουδήσουνε στήν δόον * Λαριανόθ ἐριθμός τέδε.
- ΓΙΑΝΝΙΑΝΗΣ** Καί τό κατελάβαινε ἡ περὶ ἧς ὁ λόγος ρομαντική νεανίς ;
- ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ** Πιὸ φορά, δύο φορές, τρεῖς φορές, στό τέλος τό μάθαινε γιατί μέσα στά λόγια μιᾶς παντάδας οἱ πονηροὶ πανταδός, εἶχανε τήν ὑποχρέωσι νά παρεμβάλλουν καί τό ἔνομα τοῦ ἐνδιαφερομένου.
- ΓΙΑΝΝΙΑΝΗΣ** Δηλαδή ;
- ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ** Λόγου χάριν στήν γνωστή παντάδα : Κάντα σιάλες τᾶ μαλλιᾶ σου - Κάντα σιάλες, Κάν'τα σιάλες ν'ἀνεβῶ - νά φιλήσω τήν ἐληᾶ σου - καί τόν ἔσπρο - καί τόν ἔσπρο σου λαίμω... οἱ πανταδός λέγανε : Κάντα τᾶ μαλλιᾶ σου, Κάντα - Κάντα σιάλες, Κάν'τα σιάλες ν'ἀνεβῶ... καί νά μή μέ λέν Πιχόλη - Ἐν δέν ἔρθω νά σοῦ πῶ πῶς σ'ἀγαπῶ...
- ΓΙΑΝΝΙΑΝΗΣ** Δηλαδή πονηριά μετά μουσικῆς.

- ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ** Όμως σιγά σιγά τό πανταθορίστιμο τραγουδι αρχίζει νά
θνοχωρή. 'Ο ανταγωνισμός έρχεται από τό θέατρο...
- ΓΙΑΝΝΙΑΝΗΣ** Πολύ φυσικό αυτό. Οί πρώτες επιθεωρήσεις, τό λίγο άπ'όλα
του άμπερου, ή επιθεωρήσεις : 'Υπαίθριοι 'Αθηναί του άε-
σπερη παρουσιάζουν τραγουδιάνια εύκολα για τό αυτό.
- ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ** Καί έρέσως άμέσως επιβάλλεται μιá πόλμα : 'Ο Κωνσταντής
καί ή Καργαρώ από τήν επιθεωρήσι λίγο άπ'όλα, του 1894.
Λοιπότερετά τό τραγουδι ήτανε ντουέττο : 'Ο Κωνσταντής
καί ή Καργαρώ.
- ΓΙΑΝΝΙΑΝΗΣ** Τώρα θα μ'ς τό π'η ό ητουφεξιάθης μόνος του, χωρίς νά είν-
ναι διουκώστατος καί δίχως έλλαγή φύλου.
- ΗΤΟΥΦΕΞΙΑΝΗΣ** (Μόνο μέ πιάνο) Κάθε Καργαρώ μου - πόσο σ'άγαπώ
πόσο σε λατρεύω - πόσο σε ποθώ
Κάθε Κωνσταντή μου - πόσο σ'άγαπώ
πόσο σε λατρεύω - πόσο σε ποθώ.

Καργαρώ μου μάθε σε λατρεύω
κι' έρωτα από σένανε γυρεύω
Καργαρώ μου μάθε σ'άγαπώ
καί λυώνω καί δέν ντρέπομαι νά σεθ τό π'η.

2 •

Κωνσταντή μου είσαι - υμωφος πολύ
μέ του σκαπανέα - τούτη τήν στολή
Καργαρώ μου ανέβεις - φλόγες στην καρδιά
σάν φορξς αυτήν τήν - έσπερη σου ποδιά.

Καργαρώ μου, μάθε σε λατρεύω
κι' έρωτα από σένανε γυρεύω
Καργαρώ μου μάθε σ'άγαπώ
καί λυώνω καί δέν ντρέπομαι νά σεθ τό π'η.

ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Καί μέ τό εὐθυμο τραγοῦδι τοῦ Κωνσταντῆ καί τῆς
 Παργαριῶς, τελειώνει γι' ἀπόψε ἡ ἐκπομπή μας, ὁ Και-
 ρετισμός στά περασμένα... καί αὐτά τά περασμένα εἶναι
 ἀνεξάντλητα. Γι' αὐτό θά ξανασυναντηθοῦμε τήν ἐρχόμενη
 Πέμπτη, ἀγαπητοί μας φίλοι, τήν ἴδια ἔρα.

Σ ἦ ρ α

* Α Π Ο Φ ὸ Ν Η Σ Ι Σ *